

Any XVII Barcelona 18 Febrer de 1904

SETMANARI CATALA

10 CENTIMS lo número

Mitj morta, perduda l' esma,
 reventada de ballar,
 se comensa á despullar,
 pensant en que la Quaresma
 porta ab ella 'l dejunar.

De dijous á dijous

A la tenim armada! lo Rús y 'l Japonés, ja 's clavan castanyas allá per la part de l' Orient.

E's estratègichs de café, aquesta classe tan abundosa á Barcelona, que ens guarda la costum d' arreglar lo mon entre mitj de quatre amichs, després d' haver pres lo such de xicoiras.—si no 's ben cosa pi'jor—ja tenen feyna tallada, bó y discorrent sobres lo millor efecte de 'ls grossos acorassats ab artilleria de gran calibre ó la lleugeresa d' els crehuers ab sos petits «Maxim» de tir rápit.. y la ferma eficacia de 'ls torpeders, qu' ara com ara, llegal ó per sorpresa, qu' això no s' ha pogut ben aclarir, han donat la primera victoria als japonesos.

Qui pega primer, pega dos cops, deuen haver pensat 'ls japonesos, tan trempats com sempre, y com uns «Mikallos» han volat dos ó tres barcos russos d' els més potents que 'n tenian á Port-Arthur.

Ben feta ó mal feta, es estat una entremalia dura propia de aquella gent de cara esgroguehida y ulls entravessats, qu' ha fet enfurismar de valent al terrible os blanch de la Siberia.

*
**

Com qu' encara 'ns duran els instints bélichs y xardorosos de las nostras desdixadas guerras colonials, tot s' ens torna disputar sobre la guerra, sense pensar potser prou be 'ls mals infinits que 'n dú 'l dessobre.

Primerament l' encariment dels comestibles que ja 's va tocant; tot seguit l' apujars tota mena de mercaderias que aturan els travalls y per conseqüencia, privan de guanyarse la vida á la clase treballadora—qu' es sempre qui paga 'ls plats trencats.

A la falta del cotó que 'n fa tancar fábricas, vindrá al darrera la puja d' els preus del carbó; després lo ferro... seguirá la fusta... no 'n parlém del blat, que las flacas ja l' han apujat lo pa.

Mes no hi fa res, els nostres generals de cantonada ni menos s' en recordan de tot aixó, no 'ls amohina... lo que cal es seguir lo mohiment d' els exércits y estarn' á l' aguait per ovirar si per terra serán tan valents 'ls japonesos, com han estat su-ara destres en la mar, y que 's fassi sopas qui tinga pa á casa ó 's rossegui 'ls punys lo que no 'n tingui.

¡Malehida guerra! May per ferla hi haurá rahóns prou fermas; mes ja en planta lo mal-hi-fet, val mes que discorrer sobre las eynas de matar ó pendrers comiat per las matansas d' una part ó de l' altra, l' estudiar ab bon ull, lo que 'n representa y ahont va á parar cada una de las parts beligerantas.

Ab anticipació ben segur bescantada per' alguns, —jara no se 'n riguin!—volguerem explicar las causas de la lluyta que 'n veyam venir; no 's poden pas llohar els dessignis d' el Rey que 's vol apropiat lo que no li pertoca... mes tampoch podém desitjar lo triomf d' els japonesos,—per febles mes agradosos—que malgrat son avens material, guanyat en poch anys, voldria dir lo predomini de la rassa groga,

apuntalada en sos quefers per la dominante Inglaterra y per nostres «michs» els Nort-americanos que 'n volen per aquet camí posar lo peu á rotllo de l' Europa.

A bescambi la Russia, mes que 'n sia 'l imperi absolut del Czar, va junyida als adelantos de l' Europa moderna, sofreix com nació un renaixement marcadament modern y son terror brama frisós per las libertats que son emperador va entenen indispensables, encara que sia poch á poch. En Arts, en Literatura y en Industrias, els homens de la Russia novella, s' en portan totas las nostras benevolensas, y l' unió ab la República francesa, de que es fermament aliada, ens mou á desitjar son triomf... no pas per ser lo triomf del tirá moscovita, sino per ser lo de la rassa Europea, porta fanal de la civilisació, de l' avens y de la llibertat, precursoras de la forma republicana venvo'guda.

Mes, apart de la simpatia que poguém sentir envers una de las nacions beligerantas, vullga Deu que s' acabi prompte la malehida guerra, perque, com deyam avants las victorias que en ella s' alcanzan no podrán esvahir may la miseria ocasionada per las lluytas dels homes. ¡La victoria mes gran será la fusió de tots los homes en una forta abressada!

CALIXTE PÍ Y XARAU.

Del meu rebost

LEMA: «Recomano bona gent que no pensi malament.»

Al carrer de Sant Rafel hi ha instalada una botiga de pansas, fideus y arrós y cinquanta mil potingas y el dependent qu' es un noy que de viu se pert de vista se va trovar lo dilluns qu' una noya molt bonica ab molts modes li comprá tres onsas de llangonissa. Després la noya digué ¿Quant val?

—Set pessas y mitja,
—Ah no, no, aixó es massa car si 'n vol sis, sis n' hi daria, Y allavoras l' adroguer va contestá á la Palmira: «Perque vegi que só espléndit fins li vull treure la mitja»

ALBERTET DE VILAFRANCA

INTIMA

Com l' aucell en la verneda, com l' abella en el seu buch, com lo papelló en la rosa, cum l' aura al roure; jo 't jur qu' en tos brassos m' estaria, ab tú sempre! . sempre ab tú!

Mes, no puch. Puig com la rata que del gat sempre 'n fuig lluny, com lo poll, y la coloma, que, de l' esparver s' esmuuy: jo, m' esquitillo de ta mare qu' ans d' essem ¡SOGRA, ja 'm put!

J. MONTABLIZ

La tradició

LA ha passat ab son séquit embrutit de llibertins y vagassas, aqueixa asquerosa orgia que s'apella Carnaval, trist recort d'un cult odiós d'una religió enllotada y adoptat sense cap mena d'escrupol, pe'ls que s'*diuhen* ministres de Jesucrist. Lo vici social s'ha presentat aqueixos días, sota ignobles é hipócritas caretas, mes desenfrenat que may. La disbauxa norma d'aqueixa festa (puig per mes que s'digui, may l'ignocencia 'n podrá formar part) ha regnat sobre tiris y troyans, y el diccionari de paraulas groixudas y picants ha exercit execrable despotisme.

Mes després del galop final, els mateixos que un jorn avans se mostravan com desenfrenadas vacants ó satirs refinats s'agenollan ans un altar ab rostre compungit, com si fossin púdicas vestals, á demaná perdó de las faltas comesas. Aqueix es lo lema de la gent parca. «Pecar avuy per arrepentirse 'n demá.»

L'esperit escandalizat ans l'espectacle groller d'aqueixos días, se sent lliure del pes que l'oprimia. ¡Ja s'ha acabat lo Carnaval! Ja s'ha acabat pro ¡ay! pera naixe al cap d'un any mes brutal y poca solta

Gran consol es no obstant, veure que cada volta va perdent mes importancia, siguent molt menys nombrossos sos adeptes. Tal volta no s'trova llunyá 'l jorn que desapareixerá per complert. Y es lo lògich, lo natural. Com á vici deu caure vensut per la moral, com á tradició deu esser aclofat pel carro del progrés, aqueixa benefactora divinitat que regenera 'ls pobles.

Baix lo primer punt de vista no crech que pugui contradirsem; baix lo segon es diferent. Ja 'm sembla veure com s'escandalitzen els aymants de la tradició, aqueixos terribles reaccionaris, que amparantse baix la capa d'una poesia menida, se convirteixen en rémora del mohiment sempre en avant de l'humanitat.

Y en vritat que volguer conservar la tradició perque feu l'alegria dels nostres antepassats es un gran error, puig ni nosaltres tenim sos gustos, ni 'ls temps son els mateixos per reflexar iguals costums. Perpetuar aqueixas á través dels segles fa 'l mateix mal efecte que don Quixot anant á cercar aventuras pe'ls camps de la Mancha.

Es gran error també el pretendre que sols la tradició pot proporcionar al home la poesia tan necessaria á la seva ánima, puig justament, tan prehuat tresor ell lo porta en son interior reflectantlo en tots sos actes. La poesia de las festas religiosas dels primers anys del cristianisme sols pot ferosla sentir l'història; la realitat 'ns fa fástich, ó indiferencia quan menys.

Tampoch es cap rahó alegar l'antiquitat de la tradició, pera conservar-la, puig jo ja fa molts anys que tinch buydas las butxacas de la hermilla y no per' xó desijjo qu'hi continúb n.

Sempre l'esperit de tradició ha sigut terrible plaga qu'ha netejat als pobles. A son amparo ha viscut la tiranía y las religions han malmès las consciencias, anulant la voluntat. Per ell els homes han

soportat lo jou tiránich d'altres homes que s'han declarat superiors á els vinguts al mon pera regirlos baix la gracia de Deu blasfemant aixís d'un ser que, si acás existeix, be prou que deu despreciarlos. Y també per ell s'han cregut en l'existencia de fabulosas divinitats é inmorals miracles, y s'ha combregat en tal ó qual secta, perque aixís obraren nostres pares. ¿Per qué, ¡oh Deu! vas concedir als homes aqueix gran dó de la voluntat, si tant mateix no s'en serveixen?

Per' xò tots 'ls aymants del progrés devèm desitjar corament la prompte desaparició de tot quant fassi farum d'arcáich y ranci: d'aqueixos temples ahont se predica l'error, d'aqueixas professons y festas religiosas ab que s'embruteix al poble enlluhernantlo, de aqueixas lleys qu'ofegan la llibertat y sobre tot d'aqueix Carnaval tan insípit y asqueros.

L'home deu servirse del passat sols per la experiencia qu' aixó pot reportarli, y ab la vista ficsa sempre endevant anant teixint son pervindre segons sa consciencia; no acceptar cap idea que avans no l'hagi pensada, puig en lo pensar estriba sa felicitat, y sobre tot no mirar gayre endarrera, puig no fos cosa que li passés com a la dona de Lot que Deu la convertí en estatua.

ANTONI CANTALLOPS

LAS ORENETAS

Batent sas cendrosas alas,
Lluny mol lluny se 'n han anat...
Mar endins. contant follías,
A un pais que riu tot l'any.

Han fugit com las aromas,
Qu' embaumavan aquest plá,
En l' ample espay dibuixantne
Richs vergers que prest veurán.

Han dat l'adeu á l'arbreda
¡Trist adeu que 'l cor punyeix!
¡Ay! no tardarán las fullas,
A darla als arbres també....!

¿Qui sab si notant sa marxa
L'esperansa del cor meu,
Rápida extenent sas alas
Fugirá per sempre mes? ..

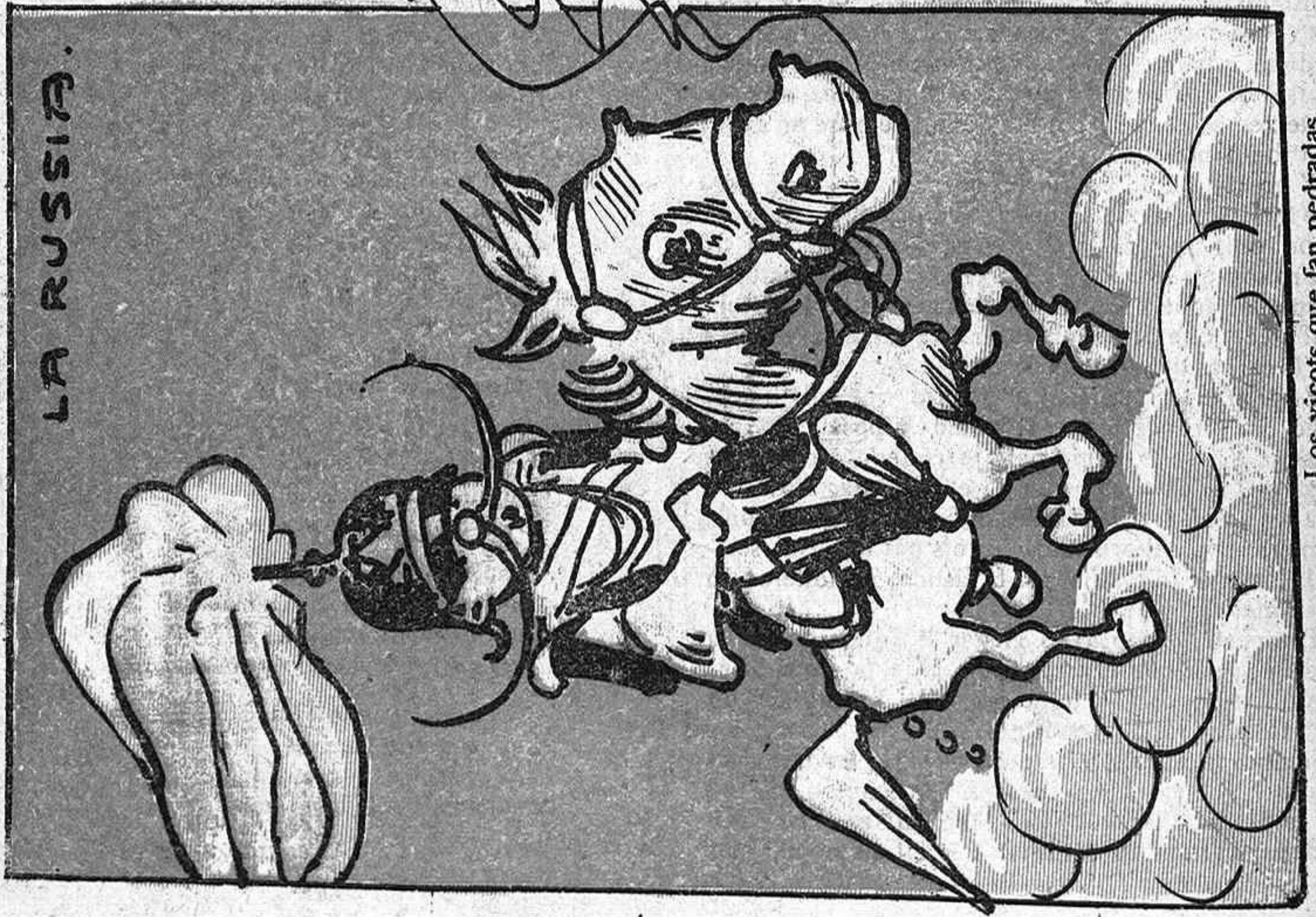
Cercant també nova aroma,
Cercant un joliu verger
Que li brindi novas galas,
Novas flors ... amors novells!

Esperansa ben volguda
¡Oh esperansa del cor meu!
¿Fugirás com l'orenetas,
Cercantne més richs vergers?

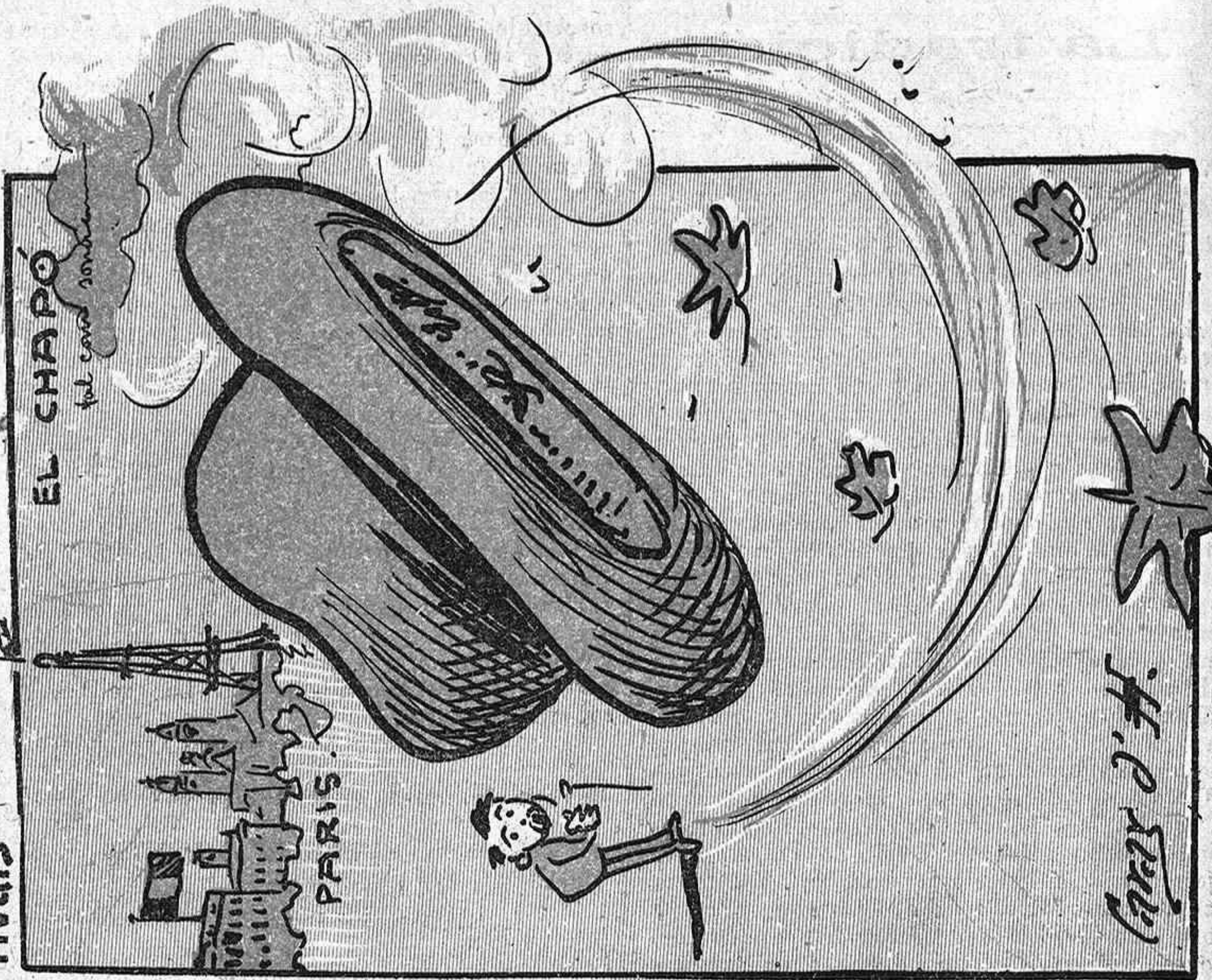
Si fugías, prenda aymada,
Com los rápidos orenells,
¡Com aquestos no vindrias
A anunciarme lo bon temps!

ANTONI ROQUETA

Los dos rivales

Los xicots que fan pedradas, per Rússia entenen això;

EL CHAPÓ

fol com som

Carx d'H.

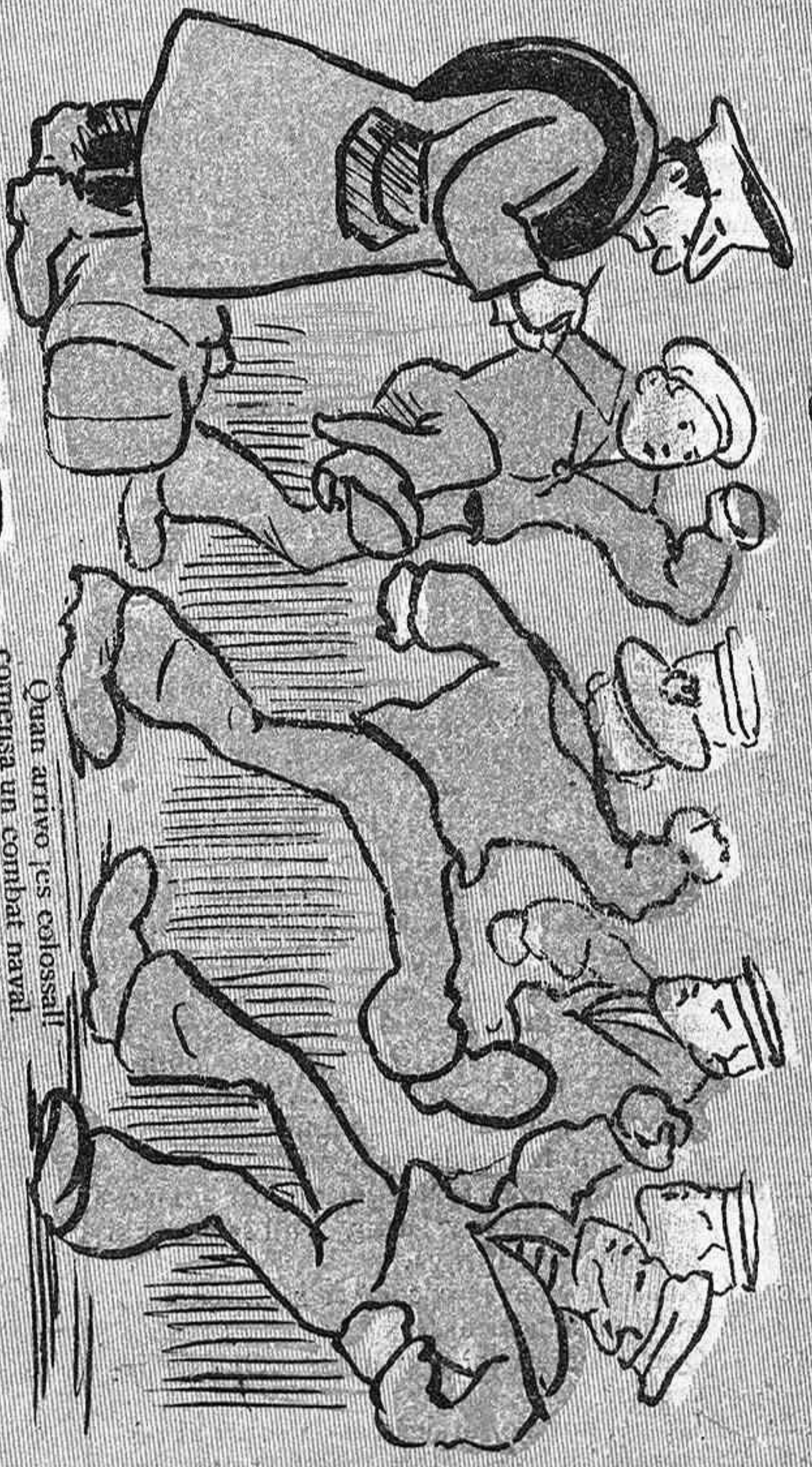
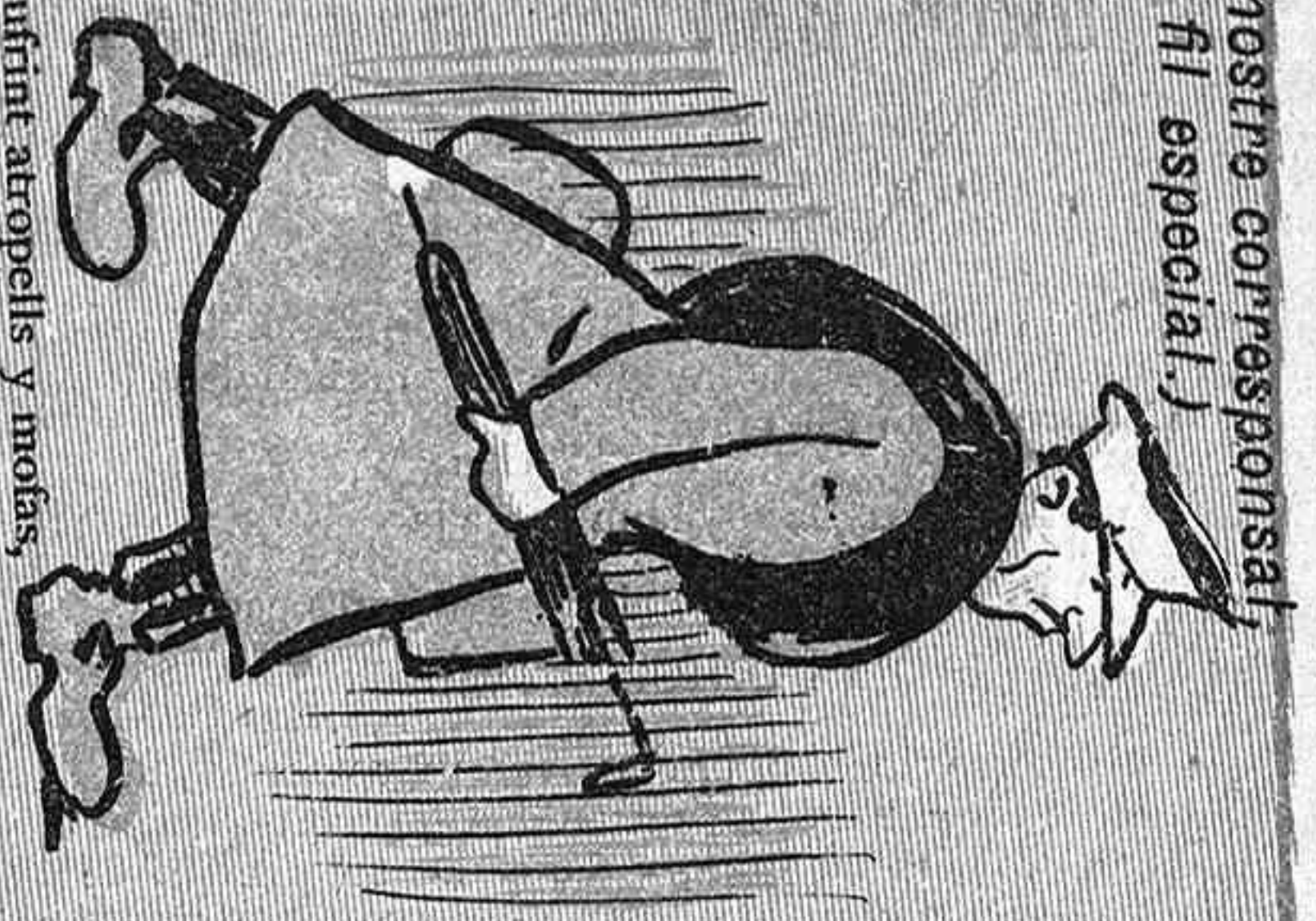
y pe 'ls vehins de la Fransa es aquet l' únich Chapó.

(Del nostre corresponsal
per un fi especial.)

La guerra Russo-japonesa

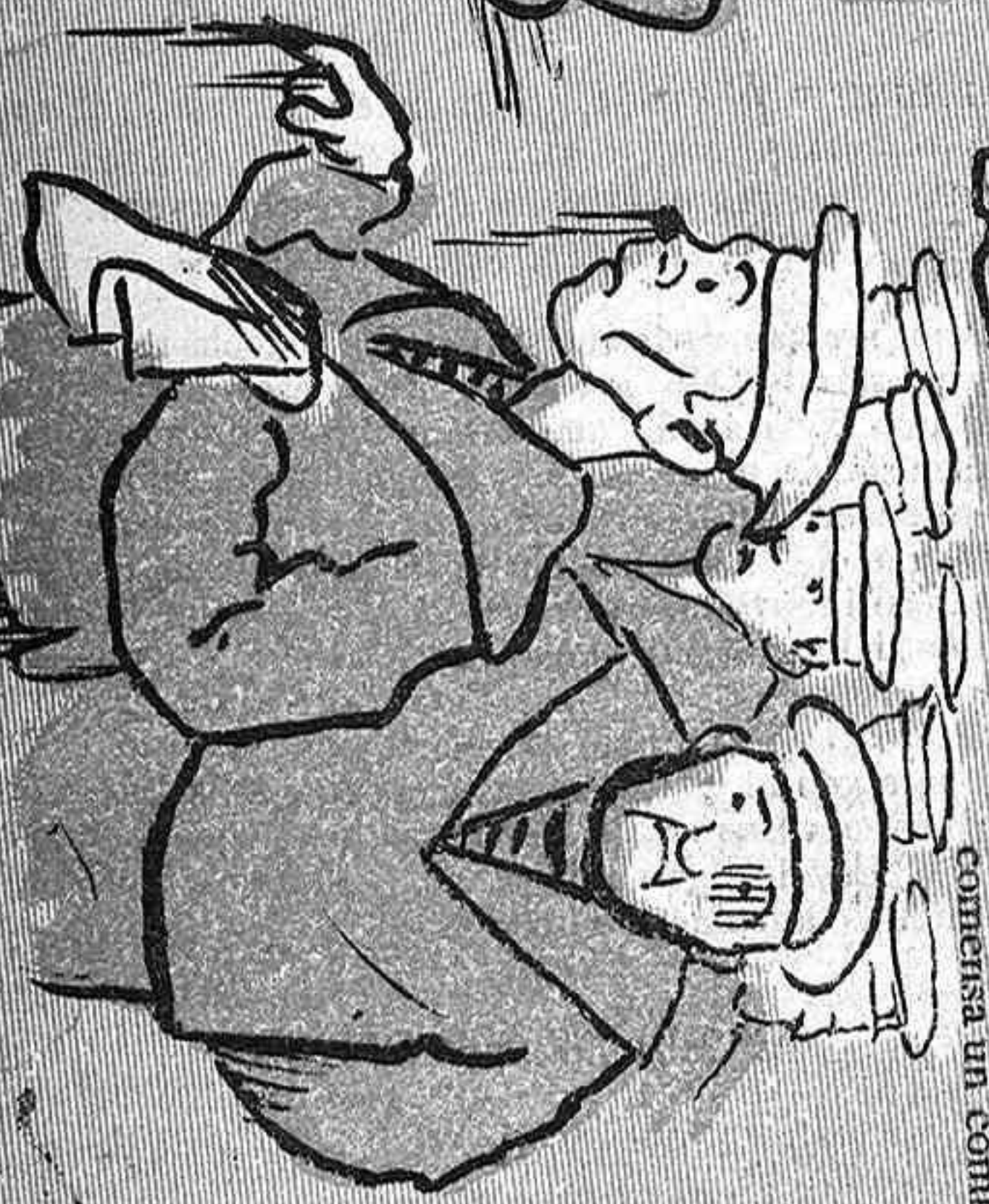
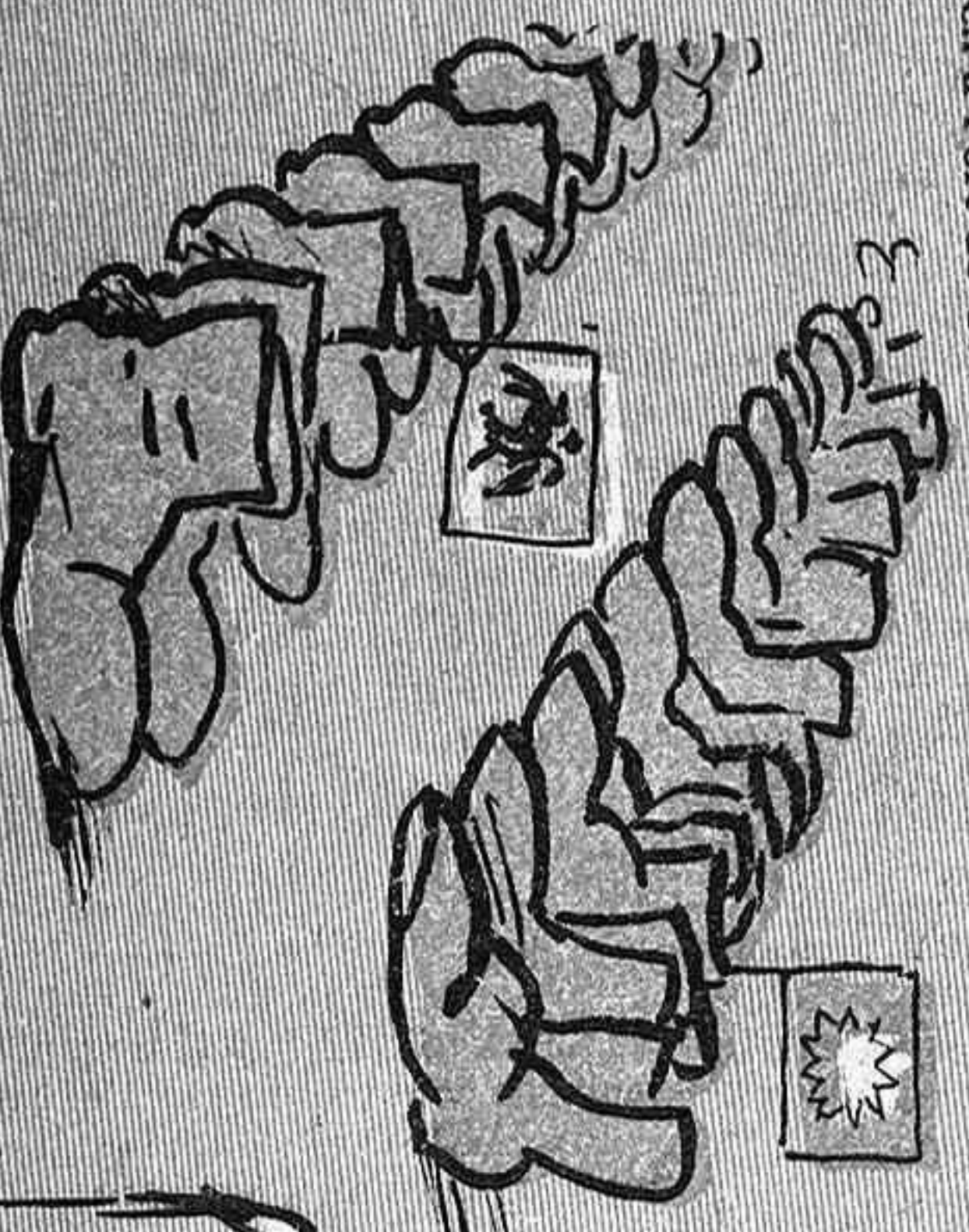
LA TOMASA

Sufrint atropells y molias,
ja soch á Port de Garrofas.

Quan arribo jes colossall
comensa un combat naval.

V. P. Sever

Hi han prés part embarcaciós,
de totes dugas nacións.

Tant russos com japonesos,
se veihen molt compromesos.

Quan á la fonda hi tornat
continuava 'l combat.

L' últim ball de màscaras

(SEMI—MONÓLECH)

L' acció passa davant de la porta principal del teatre LICEO a la nit en que te efecte l' últim ball dels que per Carnivals hi celebren.

EPOCA: La setmana passada

PERSONATGES. Molts, xerrayres pocs

ESCENA ÚNICA y. . variada

Al aixecarse 'l teló figura arribar un cotxe, de quín, després de fer el PARO, ne surten dos gormants (dependents de comers de quinze duros de sou) vestits de rigurosa etiqueta; y duas damisel-las ASQUEROSAMENT empastifadas ab polvos d' arrós. . y fideus, pro ALEGANTMENT disfressadas de... capritxo, trajo bastant lleuger, de seda verdegaya ó siga de nn vert clar, tant CLAR que apenas s' hi veu res de ver .. gonya; els quatre fan via cap al ball DESCUYDANTS de dar propina al cotxero.

A dreta y esquerra va estacionatsehi numerosa concurrencia de badochs, esperant l' adveniment de las disfressas. Al poch rato arriba una carretel-la curulla de màscaras vestidas ab mes ó menys ingenuitat, pro mostrant rodaxóns garrots de brassos y formidables cuixas; to seguit un feató de joves calaveras y.. cursis. Un cop parats els dos vehiculs y apeats els passatgers, se senten veus de màscaras movent xibarri

D' entre 'ls BADOCHS, alguns se posan a la expectativa no deixant un centímetre quadrat pera mirar, de tot quant tenen a la vista; altres fan un petit murmull criticant insustancialment, y, els més, tot fent comentaris, escampan insípidas riallas.

Dels que acaban d' arribar dos ne restan no més en escena, ó siga en els porxos del gran teatro de la guerra dich, del LICEO; aquestos son els del següent diálech:

PACARITO Vamos te dich que no. Be sabs prou los sacrificis que m' ha costat poguer venir aquesta nit al ball. ¡Al Liceu! ¡jo que no hi he estat may! Tres anys feya qu' hi anava 'l darrera de poguerhi venir, tres anys, si; y un dia per no *abillarla*, l' altre per no tenir trajo se m' havia fet sempre impossible. Aquest any que després de dos mesos que no fumo ni burillas de las que 's trovan pe 'ls carrers, porque aquestas després me las anava a vendre. Després de no malgastarme un centim en res. Després que pidolant al un y al altre hi lograt que 'm deixessin aquest trajo, aquestas botinas y aquest barret de copa-alta. Aquest any, repeteixo, vols que 't dongui el títul? no, no, y no! de cap de las maneras.

XIRINGUITO. Si no mes te 'l demano per un moment, per entrar y surtir. Vull sapiguer si la xicota m' enganya.

PACA. Ah, ho fas per la xicota? aixís... comprat un títul com jo hi fet.

XIR. Que 'l compri eh? y quartos? ¿Que 'ls pagas tu?

PACA. Jo? no, noy no. Si després de sopar al restaurant ab la balladora, poqueta cosa deurá quedarme de las tres pessetas de que dispo!

XIR. Vaja, deixarás de ser cotxero si no 'm fas aquet favor.

PACA. Si, eh? donchs encare que te 'l fes també deixaria de serne ara de cotxero; ja sabs que m ha costat molt el lograr que 'm deixin fer festa, y un cop que 'n faig, vull que s' hi conegui; are no 'n soch de cotxero, are soch un senyó, y, vaja deixam passar qu' aquells ja deuen *voltarla*.

XIR. Mira: si no m' el deixas, espiares a nostr' amo que cada mitjdia portas al cotxe aquella senyora viuda de las propinas y que t' abarrota 'ls quartos que val lo viatge!

PACA. Per D-u no, no ho fassis.

XIR. *Nada* ja está dit.

PACA. Te, te, ja t' el deixo, pro ab condició de qu' entras y surts!

XIR. T' ho juro.

PACA. Veyám donchs.

(XIRINGUITO tot fregantse las mans de content, entra en el ball.

PACARITO, queda plantat en un recó de porxo mitj pensatiu.

UN MUNICIPAL. Vacha, haga usted el favor de retirarse.

PACA. Jo, per què? si espero un compayeru?

MUNI. Andé, andé, retírese usted ó..

Aqui arriban varias màscaras. Els badochs repeteixan els murmulls. Un gos atravessa la escena grinyolant per una xurriacada que li han donat. El municipal a empentas fa marxar a PACARITO, aquest ab lo sombrero ensorrat fins a las orelles y sobrantli bon tros de manegas del frach que porta, fa ademans de protesta; a la fi se interna entre 'l grupo dels badochs. Esclatan grans riallas; hi han empentas y trepitjadas, una senyora grossa s' exclama: Una veu crida: ¡Lladres! ¡lladres! - Dos municipals montats a dalt de caball compareixen al trot, y un dels caballs rellisca lleansant el ginet sota las rodas d' un cotxe que n aquell moment arriba Esvatot general, grans corredissas, tocaments de pitos y tancament de portas.

CAMBI DE DECORACIO

II

Sala del Govern Civil. PACARITO assentat en un banch de fusta.

PACA. Donchs, senyors, jo soch aquí porque m' hi han portat. Un imbécil municipal s' ha empenyat en portarme aquí, alegant que jo era qui estava escurant butxacas davant de la porta del Liceo; també ha volgut que fos dit que jo tenia la culpa de las corredissas; y de la trepitjada qu' han donat a una senyora qu' es trobava en un cas... bastant interessant; y de la caiguda de aquell de la *Russia*, si, vamos, de tot, de tot ne tinch la culpa jo, hasta si 's vol, del *Conflicto Franco-Ruso y Anglo-Japones* que ha estallat allí en las mars de *Kat-think-Phor* de la *Manchayre*.

No es trist qu' un home honrat s' hagi hagut de veurer lligat com un criminal pel sol fet de que l' han prés... per altre. No

poden ser vàlidas las mevas veritables rahóns! Ah! la culpa de tot la tè el Xiringuito, si éll, éll que m' ha privat de que en aquestas horas jo estigués ballant tranquilament. Malehit siga éll, si, mil voltas; vet-aquí l' últim ball de màscaras com el ballo; si, l' últim ball d' aquest any perque l' any que ve... prometo ballarlo millor. Ara tinguém paciència y esperém que

'm deixin marxar ó que 'm trasladin al pati de la gardunya.

AL PÚBLICH. Are senyors ja ho han vist, quin es l' últim ball de màscaras; y dispensen al autor, por favor, sus muchas faltas.

PROU

J. MONTABLIZ

¡Un ángel mes!

IDILI

Caminant vers á Judea,
Jesús vejé que plorava
una nena, que expiava
culpas de la rassa hebrea.

—«¡Ay pobre angelet de Déu!»—
digué Jesús extasiantshi,
y li preguntá acostantshi:
—¿qué fás soleta, fill méu?»

—»Míreu: Sobre eix munt de gel
«á Déu estava pregant
«que 'm condoni á son voltant
«un bocinet del seu cel.

«No tinch ni pare ni mare,
«ni hostatje, ni llum, ni amor:
«sols un trosset de mon cor
«vos podria oferir ara.

«Si no l' hagués dat sencé
«á Jesús y á sa mareta:»
y al dir aixó la pobreta,
moría de fret, sens alé.

Las llágrimas cara avall
l' hi escapavan traicioneras
qu' eran puras, verdaderas,
francas com lo franch mirall.

Llágrimas que Cristo allí
ab son gran cor fet esberlas,
transformá al moment en perlas
y á la nena en serafí.

«Creuh l' espay, —li digué:—
«alas te donch per memoria:
«—¡Un ángel més á la GLÓRIA
«que m' adoraré tindré:

Y prosseguint vers Judea
vejé en lo cel estrellat
l' ángel que havia salvat
de la infelís rassa hebrea.

MARCELINO SANTIGOSA

Resposta

Al distingit colaborador de LA TOMASA D Joseph Vila Ortonobes.

Creuria Sr. Vilá
que ab 'n darrera pensada,
á n' á mi m' ha fet quedá
boy ab la boca badada?

No per res; pero al llegar
en sas paraulas senzillas,
que vosté á tots vol fer dir
de pantalóns y faldillas;
Alegant al propi temps
sa ignorancia sobre aixó;...
creguím que 'l veig en extrems
d' un perill que.. Deu n' hi dó.

Puig francament la pregunta
que 'ns ha fet no me la esplico,
perque no li veig la punta,
mes que serío m' hi capfico.

¿Vosté no sab perquè 'ls homes
tots aném ab pantalóns?
ó vosté está molt de broma
ó te ganas de qüestions.

¿Vosté, segons sas quartillas,
també ignora de vritat,
el perquè van ab faldillas
las donas? ¡Me deix parat!

Donchs si m' ascolta un xiquet
li diré, senyor Vilá,
que 'l vull deixá satisfet
com potser deu esperá:

Las donas portan faldillas,
—cregui que no son rahóns—
las donas portan faldillas
perque... no portan calsóns.

Y 'ls homs' de moltas nacións
lí diré ab rahóns senzillas,
que tots portan pantalóns
perque no portan faldillas.

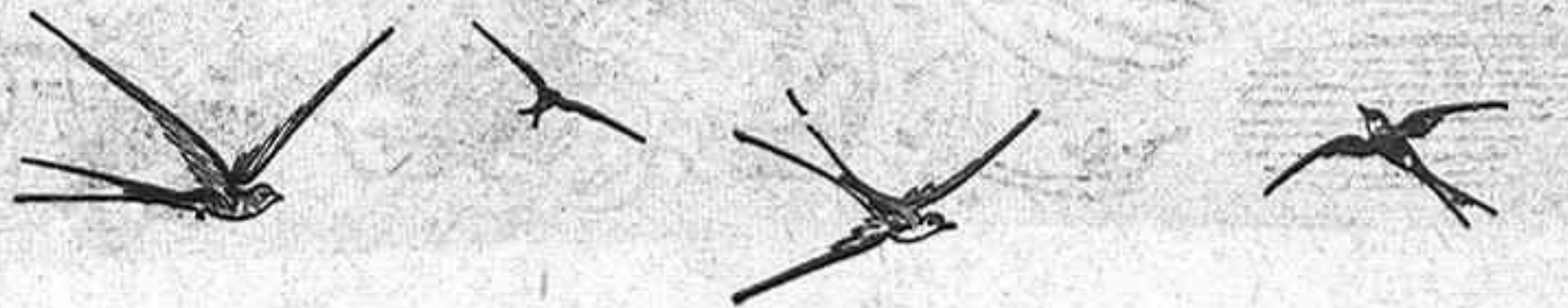
¿Eh, que bé li he contestat
sens costarme cap excés?
Y are vosté, ben mirat,
ja sab una cosa més.

ÍNTIMA

Torném á ser dins del bósch,
hont la vida 'l cor aixampla,
hont las sócas del pinár
tant recorts, estimats guardan
hont te veig ab los setze anys
tant riallera... y gemada,
corrént cap els corriols
per las violas cercarne,
hont te veig, lo meu amor,
quan tos ulls la vida 'm davan.
Torném á ser dins del bósch
¿Qu' es hermosa aquesta tarde?
De la má de mos fillets,
las violas vas cercantne,
mentres vaig recordant jo,
tantas penas ja passadas,
de la má de mos fillets,
á la sombra pren-ne estada
del pinar que 'n altre temps,
nostre amor varem jurarnos.
No córris, no, com avants,
massa que lo temps ne passa,
ja n' has fet de flors del bósch,
duas coronas gemadas,
que posantlas en lo cap
dels meus fillets, tots dos saltan,
ja 'm cridan, cercant mon goig.
ja 'ls veig, que contents m' abrassan;
Y vegent la vida al bósch
ab la mort, penso que 'm mata,
ab la mort, dels dós fills meus
que 'n lo cel los tinch com angels,
mentres beso als innocents,
que ab las flors en lo cap saltan,
mentres abraço ab amor
á ma esposa, sota l' arbre,
á sota l' arbre del bosch,
hont nostre amor vam jurarnos

E. MOLAS

RAMPELLS.

Don Nicolau ab grans crits
 vá llensar al Parlament
 Aquells *forasas* prohibits.

Y en Maula, qu' es un valent
 vol anar de *Don Quijote*
 á la guerra del Orient.

PRINCIPAL

De visita *llampech*, pot nomenarse la que 'ns ha fet la eminent Vitaliani, ja que dilluns passat se despedí.

Tractantse de tant notable artista, inútil creyém dir qu' ha lograt una ovació cada dia y d' un modo extraordinari en sas últimas tuncions per haver representat obras de las que 'n fa una creació.

'Ns referim á la *Maria Estuardo* que entre las actrius, de avuy dia creyém que no té rival en la protagonista.

Per la funció de despido escullí lo drama italiá *Causse et effetti* que de antich qu' es ja, apenas figura en lo repertori de las companyias extranjeras. No obstant, hi lográ un verdader triumpo per lo magistral desempenyo que doná á la infortunada *marquesa*.

Fou tan gran l' art que desplegó en lo desempenyo de dit personatge que los espectadors quedaren sumament impresionats y conmoguts.

Al final se li feu un despido de respecte y cortesía.

Are de moment s' anuncia pera la temporada de Quaresma, la companyia cómica del Sr. Miralles.

ROMEA

Qu' ha sigut un fracás lo *Camí del Sol*, ho demostra palpablement l' haverse vist precisada l' Empresa á rebaixar los preus y posar los habituals de la casa, pero aixís y tot, los que hi han assistit han convingut ab los *opinandos* dels primers días, aixó es que lo Sr. Guimerá s' ha equivocat per complert y son *estre* va de capa cayguda.

Que los *guimeristas* no culpin als actors, á fi de *re-alsar* al seu *den*, ja qu' es impossible salvin aquell *potpurri* de vocables enrevesats (y que ningú entén) per mes que 'ls intellectuals ne diuen grans pensaments y bellesas literarias.

GRAN-VIA

Hace que se va y vuelve; aixó es lo que passarà ab la companyia qu' ha fet la temporada de Carnaval, ja que per la de Quaresma ne forma part la plana major que fins are hi hi figurat.

Anuncian novas obras que son esperadas ab verdader regositj.

TEATRO NOU

L' aixerit Pepet Gil, s' ha emprés aquet teatro pera la temporada de Quaresma y sent ell al frente, dit está que hi ha espectació en porta per las atraccions y novetats que portará.

De moment en la companyia lírica contractada, ja hi figuran las simpáticas Julia Gomez y Bella Belén y en lo repertori del dia d' inauguració ja hi veyém *El general* y *Los figurines*.

Nada, que lo dejuni quedarà arreconat.

TIVOLI (Circo Equestre)

Ha debutat ab extraordinari éxit *Mlle. Stafford* llegítima del país del *Cake-Walk* y ab aquesta dansa hi ha lograt un éxit pocas vegadas vist. Son triomf, ha sigut mes remarcad perque fins are no habiam pogut apreciar certa elegancia que 'ns ha mostrat la *dansense* americana.

Per diumenje proxim s' anuncia la funció de despido y desseguida se farán las obras de transformació á fi de convertirlo en teatro pera donar una série de representacions del drama *Los dos pilletes* una escullida companyia.

UN CÓMICH RETIRAT

A una raspa presumida

No se quinas pretensions
t' han carregat de llquets,
que vius no mes de ilusions
y el cap ple de pardalets
Pentinante exagerada
hi ha qui ab tos cabells se grua
fent molts anys qu' es enterrada
la mestressa de la quía.
Sempre, quan miras, esculls
una mirada afligida
y es que com tens mal als ulls
la teva vista es humida.
Mes lluny del nás, á tothom
que no hi vens, vas esplicant
y 'l teu nás, minyona, es com
la trompa del elefant.
Sent groga com qui 's desangra,
tens colors de sofocada,
que si fos blanca la mangra
foras altre enfarinada.
Mostras sols dos ó tres dents
rient perque 's vegin com cal,
y es que ja cap mes ne tens
de tant de mal de caixal
Dus las mánegas molt amplas
per dissimulá ls esgueros
de que sota aquells aixamplas
per brassos hi ha dos fils-ferros
Tens uns frontis ¡ma, ¡quins frontis!
tant que presumirlos sabs
y á mi es inútil que 'm contis
que son de debó, son draps.
Al despullarte t' escama
seguint de moral las pautas
sols perque las tevas camas
son com un parell de flautas.
Tens uns peus que ¡Deu n' hi dó!
sort que la sabata estreta
portas patint, que si nó
ja pots ben be dormir dreta.
Y quan me donas la má
y l' estrenys ab afanys pillos,
crech que lo que haig d' apretá
es un paquet de panillos.
En fi quan vas pel carré
tan tivanta que fins creixas
la vritat, noya, no sé
pas que es lo que presumeixas.
Puig si algú per tú pert l' esma
y t' arranc un si, be crech
que viurá sempre en Quaresma
menjant sols bacallá sech.

BATISTET D' ARBÓS

Diàlech

—Que m' en diu de la gran catastrophe dels russos!
 —Ay, fillèt, un qu' en tenia me 'l guardan á la Cai-
 xa d' empenyos.
 —Jo 'm referixo als russos de carn y ossos.
 —No vull llegirne de desgraciás; aixó es bó per
 vbsté, que tot s' ho tira á la esquena.

Lo Carnaval d' aquest any, ha sigut si fa ó no fa, tan mansoy com los anteriors, ab l'única diferencia de que enguany lo anar ab disfressa costava tres *pelas*... als que volian pagarlas.

De tres pessetas en tres pessetas, l' Ajuntament ha fet una bonica suma, y aixó farà que l' any vinent repeteixi la operació contra las butxacas de las máscaras.

Després de tot, com que cap dels mascaróns que 's disfressan ab las faldillas de la dona, que son los pobrets y alegrets, y al mateix temps de més mal gust, haurá pogut pagar las tres pessetas, sent solzament los paganos los que van en carretel la á la *rúa*, gastantse un dineral en serpentinás, *confettis*, toyas y cucurutxos, celebrém la pensada del Ajuntament.

Los que durant la seva vida fan tan pocas cosas de profit, pagant tres pessetas per anar de disfressa, al menos fan alguna cosa.

Ara, per acabar d' arrodonir la idea, lo que hauria de fer l' Ajuntament, es convertir en bonos de pa y arrós pe 'ls pobres lo que li hagin produhit las esmentadas patents de circulació.

En una cerveceria de la carretera de Sans comparegué l' altre dia una dona, portant una criatura á bras, y acompanyada de dos homes joves y forsuts.

Al preguntarli un dels dependents del establiment que se li oferia, contestá resoluta qu' anava á venjar en la persona del amo de la cerveceria 'l que allí li haguesin matat no feya pas gayre al seu marit, y que s' havia fet acompanyar per aquells dos minyons, l' un d' ells parent del difunt y l' altre d' ella pera poguer realisar la seva venjansa.

Inutil es consignar com va acabar alló. 'Ls dos minyons, foren tancats al calabosso, y no va passarli lo mateix á la dona porque va lograr escabullirse.

Aquet fet es prou significatiu y deur a fer obrir l' ull á las Autoritats, pera que possessin fi á las barallas que tenen lloch gayrebé cada dia en moltas tabernas y cervecerias de barri, ahont es públich que s' hi juga, guanyantse moltas vegadas malament los quartos als que prenen part en lo joch.

Los que descubren l' engany, reclaman lo que se 'ls ha prés, y, generalment, no falta qui en defensa del *honor* del establiment, los fa sortir al carrer, per ferlos sovint enmudir ab una ganivetada.

No sabem si tingueren tal origen las barallas de la cerveceria de la Carretera de Sans; pero una esposa que reclama venjansa, y dos parents seus que li ofereixen, dona lloch á serias sospitas.

Creyéim que si es de bon govern la persecusió del joch, mes ho es encare la dels vividors d' ofici que del joch viuen, posant paranyes y llassos y valentse de trampas pera guanyar als jugadors de bona fé.

L' arcalde, en *vista* ó en *nas*—qu' aquí l' *nas* es qui juga—de la mala olor que despedeixen las clavegueras, vol cridar

als tinents d' arcalde, pera que reuneixin als propietaris de sos respectius districtes, á fi de que paguin lo gasto qu' origini la colocació de tancas hidràulicas á la boca de las clavegueras.

¿Pero que no sab qui son los propietaris, lo Sr. Boladeres?

A n' aquets *socios* se 'ls ha de parlar solzament de cobrar lloguers y *pax vobis*.

¿Que no sab lo Sr. Boladeres que la majoria d' aquets propietaris encare deu l' arbiure sobre alcantarillat que tenia establert l' Ajuntament?

Si no ho sab, demani en lo negociat corresponent l' expedient d' alcantarillas y veurá que 'ls senyors propietaris deuen encare un grapat de mils pessetas per tal concepte al Municipi.

Per xó que, parlar de tancas hidràulicas als propietaris es com parlar á un sort á vint passos de distancia.

Per noticias arrivadas del Extrem Orient se sab que l' almirall Alexieff, ha disposat que sigan fusellats los quefes y oficials de las forsas que 's rendeixin als enemichs, siga la que 's vulga sa situació; los súbdits civils ó militars del czar qu' aconsellin capitulac óns ó rendicions; los quefes de forsas que sollicitin parlamentar, y 'ls qu' entreguin forts ó posicions quina defensa se 'ls hagi confiat, encare que la capitulació siga honrosa.

Veritat es que l' almirall Alexieff ho fá un xich massa fort; pero es alló; á la guerra com á la guerra; y 'l que no siga bó per militar que no cobri del pais.

Lo disposat per l' almirall rus, será titllat de draconia, pero hem de tenir present que *Guzman el Bueno*, per haver donat un fill avants d' entregar una plassa que tenia confiada s' ha fet digne de l' admiració d' una colla de generacions.

Tal vegada ab un Alexieff á casa nostra, encara foren nostras, Cuba y Filipinas.

A un mestre d' estudi de Vilanova de Prades si li deuen 8896 pessetas; que per un mestre d' estudi son una fortuna.

Los mestres d' estudi á la forsa han de ser *burros*... per que ab un porvenir tan brillant, qui no ho es, ja no segueix semblant carrera... qu' es la carrera del cementiri.

A Espanya millor que á la ensenyansa de las lletres es de dicar: e á la ensenyansa de las pantorrillas

Poden donarne rahó las baylarinas y 'ls toreros.

Una noya de Rivadesella, s' ha tornat boja á copia d' estudiar un sermó, tancada en lo seu quarto.

Tenia la mania religiosa (¿qué tal?) y va ordenar que li traguessin las cortinas del balcó, qu' eran vermelles, per creure qu' eran flamas del intern.

Los metjes diuen que no recobrará la rahó.

Si 'us son bonas mas rahóns,
no estudiéu, noyas, sermóns;
perque qui 'n te la mania
acaba á la bojeria.

Diuen de Santander que en la colegiata de Santillan s' ha comés un important robo.

Los lladres s' en han emportat 33 cálzers d' or y plata, una caixeta de plata, varias joyas y altres objectes del culte.

Han sigut detinguts quatre subjectes, entre ells lo sagristà de la colégiata.

Si hi havia un sagristà, ja està vista la cosa, perquè estem convenuts de que, si s'hagués tractat de qualsevol heretge tan bon punt hauria posat la grapa sobre 'ls calzers li haurien caygut las mans en rodó.

*

A Vigo, un subjecte de 25 anys, fotógrafo, ha assassinat a la seva promesa donantli tres punyaladas y 's suicidà desseguida disparantse un tiro al cap.

¡Vetaqui un clixé ben esguerrat!

*

En lo Carnaval de Madrid una carrossa ocupada per *xinos* va fracturar l'os de la cuixa a un xicot que, presenciava 'l pas de las máscaras.

Vetaqui lo qu' es l' enveja; 'ls *xinos* no poguent destruir barcos russos, com los japonesos, s' entretenen esmicolant quitxalla.

Proposém que, per càstich, los tallin la qua.

*

A Centfochs ha mort un ricatxo qu' ha deixat prop de, cinch millons de duros, dels quals n' ha destinat una bona part pera la fundació de dos escolas de noys.

Ab uns quants centenars de rics qu' imitessin al millo nari de Centfochs, los mestres de minyons, com lo de Vilanova de Prades, a qui se li dehuen més de 8 mil pessetas, foren sers imaginaris.

*

La nota mes simpática del passat Carnaval, sigué lo ball *paré et travesti* que ja es sabut organisa l' aixerit Quico Aurigemma, puig que vá veurers frequentat per una tant nume osa com escullida concurrència y que ab tot y ser la época de gatzara no s' estralimitá un moment arriant al fi del ball ab lo mes complert ordre y bon humor.

Per sa part lo senyor Aurigemma arreglá lo teatro de Novetats (qu' es ahont se dongué dit ball) ab una fastuositat y elegancia extraordinarias, fent digne *pendant* ab la espléndida iluminació, com may vista en cap espectáculo.

L' éxit del ball *paré et travesti* sigué tan extraordinari, que a prechs dels concurrents se repetí diumenje passat, ab la adició ds haverhi dugas orquestas que ademés dels balls coneguts, toïaren *tangos, sevillanas, sardanas, cakewalk*, donant la gran castanya als *senyors* distingí s' del Liceo en lo seu festival *neula* qu organisaren fá algunas setmanas y quinas invitacions (sic) costavan 25 pessetas.

*

Altre dels balls notables del passat Carnaval, ha sigut lo de la Colonia Italiana que s' efectuá dimars passat, en lo gran teatro Liceo ja que hi assistí lo mes escullit de nostra societat entre aixeridas mascaretas que vestian trajes luxosos, de molt gust y sumament originals.

Com anys anteriors, las mes notables mascaretas sigueren obsequiadas per la Junta organizadora, ab artístichs y valiosos regalos.

Com que la concurrència sigué estrordinaria, creyém que 'l benefici degué ser important, de lo que 'ns alegrém mo tissim en bé de las escolas gratuitas que sosté la Junta. Y are.... fins a un altre any.

Correspondencia

A. Ribas: La contesta no m' agrada. J. Mòret: Lo que vosté envia tampoch. - Ramonet del Cafè: Sento tenir que dirli lo mateix. - Fèlip Cescolla: Idem de *lienzo*. - F. C.: Lo mateix li dich. - Fray Candela: No estem per sermóns. - Antoni Roqueta: Anirá Estorer de la Ronda: Sento de veras la perdu que 'm comunica, y no puch complaurel publicant lo sonet, per apartarse de la indole del nostre periódich. - Una billatayra de ca 'n P. Gros: No marxa. - Jaume Llach: No 'n publiquem de trenca-clocas. - Elias Juliana: Un altre dia. Sr. Rampells: Los seus travalls me sembla que no m' agradan, y dich me sembla perquè aque lla lletrotá que fa vosté y aquella tinta tan clara que gasta, son capassos de fastiguejar a qualsevol. - M. Vidal: No 'm serveix. - An olí B. Ribot: Anirá gavrabé tota la remesa. - Homedes Mando: L' article que m' envia está basat en un qüento mes vell que l aná a peu. - L. Obrac: No es publicable. Fray Meló: No li público l' article, perquè si la seva dispesera se n' enterava l' esgarraparia. - Baldomero Bonet: Está molt bé. - Vilá Ortonobes: Lo final de «Lo sant de la xicoteta» es enginyós, pero fill meu, hay que *comprimirse*. La poesia «Intima» pœca de prosaisme. L' estimat de la rodetera: Lo seu vers me deséspera. - J. Cabot Corrons: Y 'l seu vers, senyor Corrons, no va per moltras rahóns. - Batistet d' Arbos: Está bé.

* * * * *

Cantars

Comedia eterna es la vida
que te per teatro al mon:
per espectadors, els astres;
y com argument la mort.

Fullejant un llibre ahí;
vaig llegir, que la mentida
sols acaba aquí en la vida,
ab la vritat del morí!

Hi ha un antích refrán que diu:
«á las penas... punyaladas»
Jo, aixís ho faig canto y rich...
com un temps que m' estimavas

Son las ninas dels teus ulls
duas brasas de foch ruhentas,
ahont s' hi rosteix el cor
del beneyt que las contempla.

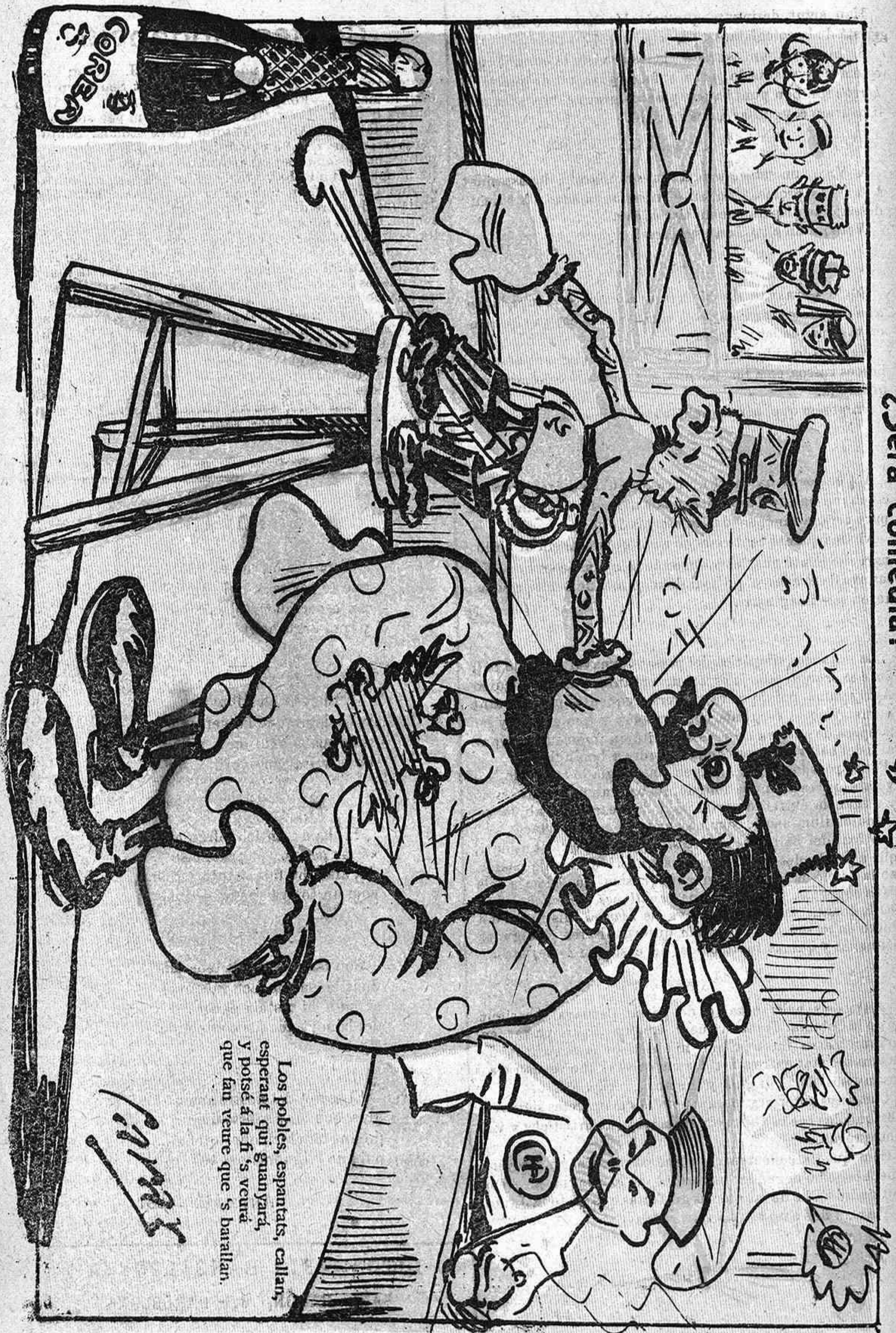
El secret del nostre amor
dius, que may sabrá ningú?
¡jo fins 'm crech que tothóm...
puig no l' ignoras pas tú!

ANTOLÍ B. RIBOT

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

¿Será comedia?

Los pobles, espantats, callan,
 esperant qui guanyarà,
 y potsé a la fi 's veurà
 que fan veure que 's barallan.

Pedraza